

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : डिसेंबर - २०२४

पाचवे सत्र

विषय : सामाजिक धोरणे, नियोजन आणि विकास (25 CP-5.1)

दिनांक : १७/१२/२०२४

गुण: ६०

वेळ: स.१०.०० ते दु. १२.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

(१०)

१. ----- धोरणाचे गरीबी हटाव हे महत्वाचे उद्दीष्ट आहे.
अ) सामाजिक ब) आर्थिक क) आरोग्य ड) बाल
२. २०१३ हे राष्ट्रीय ----- हक्क धोरणाचे वर्ष आहे.
अ) युवक ब) महिला क) बाल ड) वृद्ध
३. ----- चे लक्ष्य हे लोकांचे सक्षमीकरण करणे आहे.
अ) सामाजिक न्याय ब) सामाजिक नियोजन क) सामाजिक धोरण ड) मानव विकास
४. सामाजिक धोरणाचे ----- हे एक प्रारूप आहे.
अ) विकासात्मक ब) नियमित क) नैसर्गिक ड) सर्वसमावेशक
५. एकत्रित काम करणे हे सामाजिक ----- चे तत्त्व आहे.
अ) वास्तवता ब) नियोजन क) लवचिकता ड) नोंदणी
६. २०३० पर्यंत संयुक्त राष्ट्र संघटनेची ----- साध्य करणे अपेक्षित आहेत.
अ) शाश्वत विकासाची ध्येय (एस.डी.जी) ब) मिलेनियम विकासाची ध्येय (एम.डी.जी)
क) मानव विकास ध्येय (एच.डी.जी) ड) आर्थिक विकास ध्येय (इ.डी.जी)
७. ----- १७ ध्येय आहेत.
अ) शाश्वत विकासाची ब) मिलेनियम विकासाची क) मानव विकासाची ड) आर्थिक विकासाची
८. मानव विकास दर्शक/सूची ही संकल्पना पाकीस्तानी अर्थतज्ञ ----- ने विकसित केली.
अ) नेल्सन मंडेला ब) मार्टीन ल्यूथर किंग क) महंमद युनूस ड) महबूब उल हक
९. नियोजन आयोग ----- वर्षी स्थापन झाला.
अ) १ जानेवारी २०१५ ब) १५ ऑगस्ट १९४७ क) २६ जानेवारी १९५० ड) १५ मार्च १९५०
१०. १ जानेवारी २०१५ ला ----- आयोग स्थापन झाला.
अ) बाल हक्क ब) मानव हक्क क) कोठारी ड) निती

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(२०)

१. मानवी विकासाच्या मार्गावर चर्चा करा.
२. शाश्वत विकास संकल्पना स्पष्ट करून ध्येय लिहा.
३. नियोजनाचे प्रकार थोडक्यात लिहा.
४. आर्थिक आणि सामाजिक विकासातील फरक विशद करा.

प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

(१५)

१. सामाजिक धोरणाची तत्वे सविस्तर स्पष्ट करा.
२. सामाजिक धोरणांच्या प्रारूपावर चर्चा करा.
३. मानवी विकासाचे निर्देशक उचित उदाहरणांसहित सविस्तर वर्णन करा.

प्र.४ टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(१५)

१. सामाजिक धोरणाची वैशिष्ट्ये
२. निती आयोगाची उद्दीष्ट्ये
३. आर्थिक विकासाची उद्दीष्ट्ये
४. लिंगभेदभावाची कारणे
५. यू.एन.डी.पी वर टीप लिहा.

Sub : Social Policy, Planning and Development (25 CP-5.1)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative (10)

1. Reduce poverty is one of the objectives of policy.
a) social policy b) economic policy c) health policy d) child policy
2. The year of National Policy for..... is 2013.
a) youth b) women c) children d) elderly
3. Focus of is empowering people.
b) social justice c) social planning d) social policy d) human development
4. is one of the models of social policy.
a) developmental b) regular c) natural d) holistic
5. Working together is the principle of social.....
a) reality b) planning c) flexibility d) recording
6. The United Nations..... are supposed to achieve by the year 2030.
a) Sustainable Development Goals (SDG) b) Millennium Development Goals (MDG) c) Human Development Goals(HDG) d) Economic Development Goals (EDG)
7. 17 goals are in
a) Sustainable Development Goals b) Millennium Development Goals c) Human Development Goals d) Economic Development Goals
8. The concept of human development index was developed by Pakistani economist
a) Nelson Mandela b) Martin Luther King c) Muhammad Yunus d) Mahbub ul-Haq
9. Planning commission founded in year.
b) 1 January, 2015 c) 15 August, 1947 d) 26 January, 1950 d) 15 March, 1950
10. Ayog founded in, 1 January, 2015.
a) Child Rights b) Human Rights c) Kothari d) NITI

Q.2 Answer in brief (Any two) (20)

- 1) Discuss on approaches to Human Development
- 2) Explains concept of Sustainable development and its goals.
- 3) Write in brief types of planning.
- 4) State the difference between economic and social development.

Q.3 Answer any one of the following. (Any one) (15)

- 1) Explain in detail principles of social policy.
- 2) Discuss on models of social policy.
- 3) Describe human development indicators in detail with suitable examples.

Q.4 Short notes (any three) (15)

- 1) Characteristics of social policy
- 2) Objectives of NITI Ayog
- 3) Objectives of economic development
- 4) Causes of gender inequality
- 5) Note on UNDP